

Sammanfattning

Flera län rapporterar om en upplevd ökande "coronatrötthet", tex ökande irritation vid tillsyn och irritation på sociala medier. Norrbotten, Västernorrland och Uppsala rapporterar om en allmänt lägre benägenhet att följa rekommendationerna. Även sportloven är en källa till oro för ytterligare försämrade efterlevnad i flera län. Generellt rapporteras att verksamhetsutövare följer rekommendationerna medan besökare inte hör samman på råden. Återigen poängterar vissa län diskrepansen mellan god efterlevnad och hög/ökande smittspridning.

Kollektivtrafik: Användandet av munskydd är lågt och har i vissa fall minskat ytterligare. Det finns ett behov av åtgärder för att få till bättre efterlevnad. Flera län ser fortsatt behov av distansundervisning för elever på gymnasiet och högstadiet eftersom det anses vara en starkt bidragande orsak till att få fall av trängsel förekommit under perioden med distansundervisning.

Fjällturism:

Jämtland: Åre har haft fler anmärkningar vid de senaste veckornas tillsynsbesök än tidigare. De rapporterar även att vissa verksamhetsutövare upplevs tänja på restriktionerna. Kommuner har utfört flera informationsåtgärder.

Dalarna: Tidigare inkommet underlag från Smittskydd Dalarna visar en trolig ökad smittspridning i Älvdalens kommun, Idre och Malung/Sälens kommun och Sälen. Såväl bofasta som turister har insjuknat.

Värmland: Trängsel på väg till och från fjällen ökar risken för smittspridning. Mycket folk i rörelse på det större vägnätet i samband med stugbyte i fjällvärlden. Det medför ökat besök på snabbmatsrestauranger, bensinstationer, matbutiker och rastplatser vilket ökar risk för smittspridning.

Det sker färre resor till län med fjällturism jämfört med samma vecka 2019 (Dalarna -32,5%, Värmland -45%, Jämtland -21%, Norrbotten -60% under perioden **13-19 februari 2021**, jämfört med motsvarande vecka 2019).

Dock har resandet ökat jämfört med veckan innan (se resandedata).

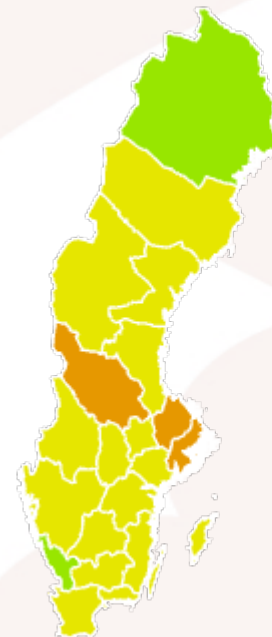
Den totala resandevolymer 13-19 feb 2021 var: Dalarna 28 660 resor/dag, Värmland 17 451 resor/dag, Jämtland 10 809 resor/dag, Norrbotten 2 653 resor/dag.

Kommentarer/slutsatser

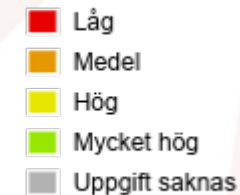
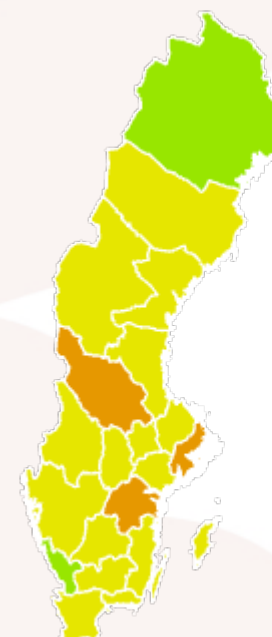
Slutsatserna från föregående vecka förstärks i denna veckas rapportering: en ökande irritation och trötthet generellt i samhället över rekommendationerna, samt indikationer på ökade aktiviteter under sportloven. Det är viktigt att noga följa utvecklingen i län med fjällturism och vidta lämpliga åtgärder eftersom det finns indikationer på bristande efterlevnad och ökad smittspridning.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

v.08

v.07

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett visst lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Resandet inom län visar en genomsnittlig ökning med 1,6% jämfört med föregående vecka. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v.7 :+1,3 v. 6: -5% v. 5: +7,8% v.4: +0,9.

Google Mobility Report visar en liten ökning av aktivitet inom shopping och nöje (+1%), "matbutiker och apotek" (+3%), "stationer kollektivtrafik (+1%) och "utomhus" (+11%) under perioden 10-16 februari jämfört med föregående vecka.

Kollektivtrafik: 10 län rapporterar hög efterlevnad och 11 medel efterlevnad.

Efterlevnaden för att använda munskydd i kollektivtrafiken är fortsatt låg, vilket 14 län rapporterar. Flera län beskriver ett fortsatt lågt resande inom kollektivtrafiken och få fall av trängsel. Generellt ligger belägningsgraden ca 50% lägre än samma period 2020.

Östergötland lyfter att återgång till skolundervisning för gymnasieelever har inneburit en ökning av antalet resenärer och resandet motsvarar nu ungefär samma nivå som i november 2020 innan distansundervisningen. Blekinge, Dalarna och Halland framför att det finns en ökad risk för trängsel efter sportlovet, då närundervisning blir vanligare. Västernorrland ser behov av fortsatt distansundervisning då det anses effektivt för att minska trängsel.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

- **Handel:** 12 län anger handeln som riskområde.
- **Offentliga utrymmen:** 5 län rapporterar risker med offentliga utrymmen och samlingsplatser. Smittskydd Stockholm har fått rapporter om trängsel på isar och evenemang.
- **Restauranger och rastplatser:** 5 län anger att restauranger är riskområden, särskilt nämns snabbmatsrestauranger och rastplatser längs tillfartsvägar till vintersportorter.
- **Arbetsplatser:** 5 län nämner arbetsplatser, särskilt personalrum och omklädningsrum, som särskilda riskområden.
- **Träningslokaler:** 5 län anger att problem med avståndshållande uppstår vid träning.
- **Hem:** 5 län identifierar privata sammankomster i hemmen som en risk.
- **Skola:** 4 län rapporterar om skolmiljöer som en risk för smittspridning.
- **Fjällturism:** 4 län identifierar särskilt fjällturism som riskområde, framför allt aktiviteter vid stugbytdagar. Snabbmatskedjor rapporterar en tydlig ökning av gäster vid stugbytdagar i fjällen.

Vidtagna åtgärder

Bland vidtagna åtgärder rapporterar länen generellt att det bedrivs tillsyn samt fortsatta informationsinsatser för att nå olika målgrupper med riktlinjer och budskap.

- Stockholms län rapporterar att första veckan efter sportlovet kommer all kommunal högstadie-samt gymnasieundervisning att ske på distans. Stockholms län har också infört munskyddskrav på alla födda 2004 och tidigare i kollektivtrafiken, samt för inomhusvistelse en längre stund när närkontakt ej kan undvikas, med undantag för verksamhet inom förskola grund- och gymnasieskola. Munskyddskravet gäller tom 31 mars. Stockholm rapporterar också att man succesivt öppnar upp fritidslokaler och dylikt för de födda 2002 och senare.
- Gotlands län rapporterar att man förlänger distansundervisningen för högstadieelever t.o.m. v 11.
- 5 län (Gävleborg, Kalmar, Västernorrland, Jämtland och Värmland) uppger att de har riktade informationskampanjer om säkert resande till turister samt boende i länet, alternativt boende i länen i samband med sportlovet.
- Helsingborgs kommun i Skåne län har tagit fram en handbok för användandet av "stadsdelsmammor" i informationsspridning, för att kunna nå ut till fler.
- 10 län rapporterar inget nytt från föregående vecka.

Behov av åtgärder

- Jönköping, Blekinge och Dalarna anser att åtgärder behövs för att förbättra användandet av munskydd i kollektivtrafiken. Jönköping lyfter behov av en enhetlig metod för att bedöma hur väl rekommendationen om munskydd i kollektivtrafiken efterlevs.
- Stockholm ser behov av att bryta de smittkedjor bland skolungdomar som kan uppstå till följd av förändrade beteendemönster under sportlovet. Rekommenderar allmänheten att avstå från icke nödvändiga resor.
- Jönköping ser behov av att skapa en bättre uppfattning kring efterlevnaden på arbetsplatsen och övriga miljöer där gruppen av vuxna befinner sig samt förstärka kommunikationen i denna grupp.
- Norrbotten ser behov för regional samverkan. I Norrbottens fall med entreprenörer inom byggindustrin.
- Örebro: Barnidrotten (barn födda 2002 och senare) begränsas i sin idrottsutövning i sporthallar då den omfattas av begränsningen om 10 kvadratmeter/person. Detta bör rättas till med ett undantag.
- 10 län rapporterade inget nytt från föregående vecka.

Övrigt

- Stockholm: Kommunernas tillsyn av restauranger kan sammanfattas med att förbudet att servera alkohol efter 20.00 har gett färre besökare på restaurangerna. Det har blivit en ökad irritation bland gäster vid tillsyn. Det är främst maxantalet 4 personer vid ett bord som skapar konflikt vid tillsyn. En ökning av gäster på caféer som har öppet sent har noterats.
- Västerbotten: Media har rapporterat om att personer i Lycksele inte följer rekommendationerna att stanna hemma utan besöker vårdcentraler och matbutiker vid symptom och bekräftad smitta.